TÒA ÁN NHÂN DÂN TP.NHA TRANG **TỈNH KHÁNH HÒA**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: **15**/2022/QĐST-VDS	Nha Trang, ngày 09 tháng 8 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ NHA TRANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Đàm Thị Bích Ngọc**

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Hồng Ngọc**

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nha Trang tham gia phiên họp: Ông **Lê Hoàng Anh** - Kiểm sát viên

Ngày 09 tháng 8 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 16/2022/TLST-VDS ngày 14 tháng 7 năm 2022 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 12/2022/QĐST-VDS ngày 01 tháng 8 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Trần Thị L**

Địa chỉ: Thôn T, xã V, thành phố N, tỉnh K.

(Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông **Lê Hoài D**

Địa chỉ: Tổ 1, thôn Đ 1, xã V, thành phố N, tỉnh K.

(Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

2. Bà **Lê Thị Hoài T**

3. Ông **Lê Hoài T**

4. Ông **Lê Trần N**

Cùng địa chỉ: Thôn T, xã V, thành phố N, tỉnh K.

(Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Trần Thị L yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ, sinh năm 1965 mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại Thôn T, xã V, thành phố N, tỉnh K nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 12/7/2022, bản tự khai của người yêu cầu bà Trần Thị L khai: Bà và ông Lê T (chết năm 2000) là vợ chồng và có 05 người con, trong đó có người con đầu là Lê Thị Hoài Đ – sinh ngày 26/6/1965, từ khi sinh ra đã bị bại liệt, nằm một chỗ, không nói được, không đi lại được và không nhận thức được gì. Bà Lê Thị Hoài Đ được Ủy ban nhân dân xã V, thành phố N, tỉnh K cấp giấy xác nhận khuyết tật số hiệu 56: Dạng khuyết tật vận động, mọi sinh hoạt của bà Lê Thị Hoài Đ đều do bà và bốn người con còn lại chăm sóc nên bà Trần Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị tuyên bố bà Trần Thị L là người giám hộ hợp pháp cho bà Lê Thị Hoài Đ.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Lê Hoài D, bà Lê Thị Hoài T, ông Lê Hoài T, ông Lê Trần N đều thống nhất đồng ý với yêu cầu của bà Trần Thị L, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ mất năng lực hành vi dân sự; đề nghị tuyên bố bà Trần Thị L là người giám hộ hợp pháp cho bà Lê Thị Hoài Đ và đề nghị xin vắng mặt tại phiên họp.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: *"1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần..."*.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 170/KLGĐ ngày 25/7/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đối với bà Lê Thị Hoài Đ, sinh năm 1965; địa chỉ tại Thôn T, xã V, thành phố N, tỉnh K. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

"*1.1. Về y học: Hiện đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/Bại liệt (F72/G82-ICD10).*

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi".

Như vậy, yêu cầu của bà Trần Thị L về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

3. Về lệ phí: Bà Trần Thị L là người yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Do bà Trần Thị L thuộc trường hợp người cao tuổi (trên 60 tuổi) nên được miễn nộp lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016, bà Trần Thị Lê được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nha Trang phát biểu: Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của pháp luật. Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị L về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ mất năng lực hành vi dân sự và theo yêu cầu của người yêu cầu bà Trần Thị L và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm ông Lê Hoài D, bà Lê Thị Hoài T, ông Lê Hoài T, ông Lê Trần N đều thống nhất bà Trần Thị L là người giám hộ hợp pháp cho bà Lê Thị Hoài Đ.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 22, điểm d khoản 1 Điều 47, 49, khoản 4 Điều 54 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị L.

1.1. Tuyên bố bà Lê Thị Hoài Đ, sinh năm 1965; địa chỉ tại Thôn T, xã V, thành phố N, tỉnh K là người mất năng lực hành vi dân sự.

1.2. Chỉ định bà Trần Thị L (mẹ ruột) là người giám hộ hợp pháp cho bà Lê Thị Hoài Đ.

2. Về lệ phí: Bà Trần Thị L được miễn nộp lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu bà Trần Thị L, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Lê Hoài D, bà Lê Thị Hoài T, ông Lê Hoài T, ông

Lê Trần N được quyền kháng cáo đến Tòa án nhân dân thành phố Nha Trang trong hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:
- Toà án nhân dân tỉnh Khánh Hòa;
- Viện kiểm sát nhân dân Tp. Nha Trang;
- Chi cục THA.DS Tp. Nha Trang;
- Các đương sự;
- Lưu VT, hồ sơ .

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đàm Thị Bích Ngọc